
POMURSKI EPIDEMIOLOŠKI VESTNIK NOVEMBER 2020

V mesecu **novembru 2020** smo iz regije Murska Sobota prejeli **3848*** prijav nalezljivih bolezni. Stopnja obolenja (**336,4/10000 prebivalcev**) je bila višja kot oktobra 2020 in višja od petletnega povprečja mesecev novembrov (**43,6/10000**). Višja stopnja obolenja je bila predvsem na račun pandemije s **COVID-19**. To obolenje je predstavljalo **98,0 %** vseh prijavljenih diagnoz nalezljivih bolezni v oktobru 2020.

*V tem številu niso upoštevani primeri AIDS, SPO, tuberkuloze ter pljučnic (MKB-10: J12, J15-18).

Najvišjo stopnjo obolenosti smo zabeležili v upravni enoti **Lendava** (369,0/10000 prebivalcev), **najnižjo** pa v upravni enoti **Ljutomer** (241,7/10000 prebivalcev).

V mesecu novembru so med petimi najpogosteje prijavljenimi nalezljivimi boleznimi spadale: **COVID-19**, **lymska borelioza**, **enterokolitis**, ki ga povzroča **C. difficile**, **varičela brez komplikacij**, **šen** in **zoster brez zapleta**.

Največ prijavljenih nalezljivih bolezni je v bilo v skupini **respiratornih nalezljivih bolezni** nato v skupini, **vektorskih in porajajočih nalezljivih bolezni**, **črevesnih nalezljivih bolezni** in **drugih obolenj**.

Več podatkov v zvezi z gibanjem nalezljivih bolezni v Pomurju po upravnih enotah v oktobru 2020 najdete v **Tabeli 1**.

RESPIRATORNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V primerjavi z oktobrom se je število respiratornih obolenj v mesecu oktobru povišalo. **98 %** vseh prijavljenih nalezljivih bolezni je bilo respiratornih. Na prvem mestu je bila okužba s Covid-19, ki je predstavljala **99,9 %** vseh prijavljenih respiratornih nalezljivih bolezni. Najvišja stopnja obolenosti zaradi te skupine bolezni je bila v **UE Lendava (364,1/10000 prebivalcev)**.

AKUTNI RESPIRATORNI INFEKTI, GRIPA

V mesecu novembru je bilo število akutnih respiratornih obolenj manjše kot oktobra. Od izbranih zdravnikov mreže za spremljanje ARI in GPB smo od 45. do 48. tedna prejeli **66 prijav ARI**. Od ostale zdravstvene službe pa smo od 1. 11. do 31. 11. 2020 prejeli še dodatnih **500 prijav ARI**. Prijav gripe nismo prejeli.

ČREVESNE NALEZLJIVE BOLEZNI

V primerjavi z oktobrom se je število črevesnih nalezljivih bolezni v mesecu novembru zmanjšalo. Črevesne nalezljive bolezni so predstavljale **0,5 %** vseh prijavljenih bolezni. Najpogosteje prijavljena diagnoza je bila enterokolitis, ki ga povzroča **Clostridium difficile**.

SEPSE

V primerjavi z oktobrom se je število seps zmanjšalo. Prejeli smo **5 prijav seps**. Najpogosteje prijavljena diagnoza je bila sepsa, ki jo povzroča **Escherichia coli**.

TRANSMISIVNE BOLEZNI

V primerjavi z oktobrom se je število transmisivnih bolezni v mesecu novembru znižalo. Prijavili smo **21 primerov Lymške borelioze**.

ANTIRABIČNA AMBULANTA

Novembra smo v antirabični ambulanti obravnavali 1 osebo, ki so jo poškodovale neznane ali znane živali. Poškodbo je povzročil znan pes. S cepljenjem pri osebi nismo pričeli.

Več podatkov v zvezi z gibanjem nalezljivih bolezni v Pomurju od 2015 do 2020 najdete v **Tabeli 2 in 3**.

ZA LAŽJE RAZUMEVANJE TABEL

V tabelah so navedene nalezljive bolezni prijavljene v določenem časovnem obdobju in njihovo število. Nalezljive bolezni so razdeljene v skupine glede na vrsto bolezni.

V prvi tabeli so navedene nalezljive bolezni prijavljene v novembru 2020 in njihovo pojavljanje po posameznih upravnih enotah v Pomurju.

V drugi tabeli so navedene nalezljive bolezni prijavljene v novembru 2020 in njihovo pojavljanje v novembru od 2015 do 2019. Pod besedo ostale nalezljive bolezni razumemo vse tiste bolezni, ki se v novembru 2020 niso pojavile oz. prijave, v novembru od 2015 do 2019 pa so se.

V tretji tabeli so navedene nalezljive bolezni, ki so se pojavile oz. prijave v novembru od 2015 do 2019, v novembru 2020 pa ne.

Pod vsako tabelo je navedeno še skupno število vseh nalezljivih bolezni določenega obdobja (november od 2015 do 2020) v posamezni upravni enoti oz. celotni regiji Pomurja. Prav tako je izračunana morbiditeta ali obolevnost (število obolelih v določeni populaciji in v določenem časovnem obdobju) na 10.000 prebivalcev za posamezno upravno enoto oz. celotno regijo Pomurja

Tabela 1: Gibanje nalezljivih bolezni v Pomurju po upravnih enotah v novembru 2020.

GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI PO UPRAVNIH ENOTAH V NOVEMBRU 2020						
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	GORNJA RADGONA	LENDAVA	LJUTOMER	MURSKA SOBOTA	SKUPAJ
ČREVESNE NB						
A02.0	Salmonelni enteritis	0	0	0	1	1
A04.2	Infekcija, ki jo povzroča enteroinvazivna E. coli	0	0	0	1	1
A04.7	Enterokolitis, ki ga povzroča C. difficile	0	2	3	6	11
A08.0	Rotavirusni enteritis	0	0	0	2	2
A08.1	Akutna gastroenteropatija zaradi Norwalk virusa	0	0	0	3	3
A08.2	Adenovirusni enteritis	0	0	0	2	2
	Skupaj	0	2	3	15	20
RESPIRATORNE NB						
A38	Škrlatinka	0	0	0	1	1
B27.0	Gamaherpesvirusna mononukleza	0	0	0	1	1
U07.1	COVID -19*	580	819	405	1966	3770
	Skupaj	580	819	405	1968	3772
VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB						
A69.2	Lymška borelijoza	4	1	7	9	21
SEPSE						
A40.2	Sepsa, ki jo povzroča streptokok skupine D	0	0	0	1	1
A41.51	Sepsa, ki jo povzroča E. coli	0	0	1	1	2
A41.52	Sepsa, ki jo povzroča bakterija Pseudomonas	0	0	0	1	1
A41.8	Druge vrste opredeljena sepsa	0	0	0	1	1
	Skupaj	0	0	1	4	5
HEPATITISI						
B18.2	Kronični virusni hepatitis C	1	0	0	0	1
OKUŽBE KOŽE						
A46	Erizipel (šen)	2	0	2	5	9
DRUGA OBOLENJA						
B01.9	Varičela brez komplikacij	0	8	0	2	10
B02.3	Vnetje očesa zaradi zostra	1	0	0	0	1
B02.9	Zoster brez zapleta	1	0	3	5	9
	Skupaj	2	8	3	7	20
	SKUPAJ	589	830	421	2008	3848
	MORBIDITETA/10000	296,0	369,0	241,7	367,9	336,4

*V novembru se bolezni Covid-19 ni vnašalo iz Covid-19 aplikacije v SURVIVAL, zato smo podatke za bolezen Covid-19 črpali iz spletne strani NIJZ: <https://www.nijz.si/sl/dnevno-spremljanje-okuzb-s-sars-cov-2-covid-19>

Tabela 2: Gibanje nalezljivih bolezní v Pomurju od 2015 do 2020.

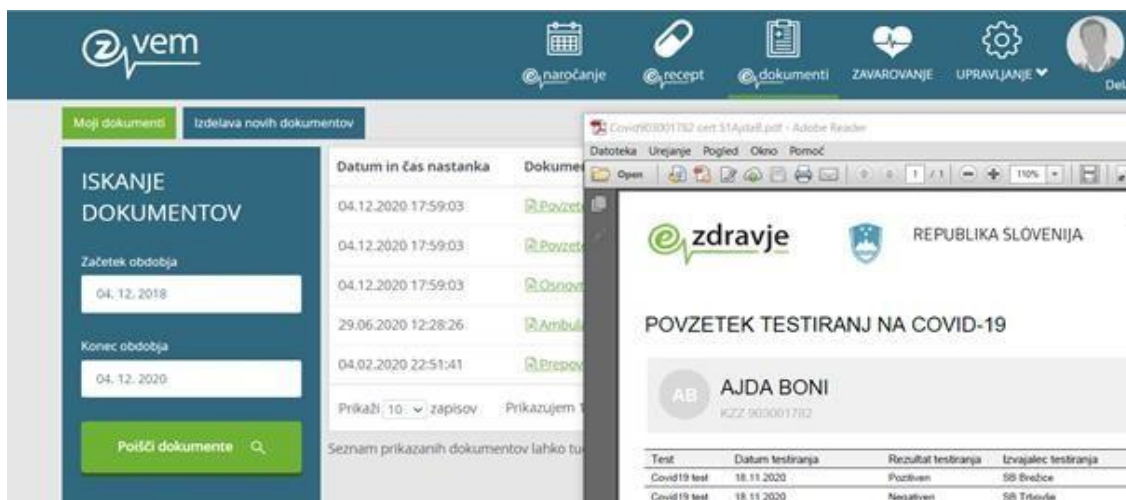
GIBANJE NALEZLJIVIH BOLEZNI V POMURJU OD 2015 DO 2019				
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	NOVEMBER 2020	NOVEMBER 2019	POVPREČJE NOVEMBER 2015-2019
ČREVESNE NB				
A02.0	Salmonelni enteritis	1	2	2
A04.2	Infekcija, ki jo povzroča enteroinvazivna E. coli	1	0	0
A04.7	Enterokolitis, ki ga povzroča C. difficile	11	7	10,4
A08.0	Rotavirusni enteritis	2	8	7,6
A08.1	Akutna gastroenteropatija zaradi Norwalk virusa	3	8	21,4
A08.2	Adenovirusni enteritis	2	6	3,2
	Ostale	0	4	173,6
	Skupaj	20	35	218,2
RESPIRATORNE NB				
A38	Škrlatinka	1	13	12,4
B27.0	Gamaherpesvirusna mononukleoza	1	0	0
U07.1	COVID -19*	3770	0	0
	Ostale	0	53	89
	Skupaj	3772	66	101,4
VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB				
A69.2	Lymška borelijoza	21	21	21,2
	Ostale	0	2	0,4
	Skupaj	21	23	21,6
SEPSE				
A40.2	Sepsa, ki jo povzroča streptokok skupine D	1	1	0,2
A41.51	Sepsa, ki jo povzroča E. coli	2	2	4,4
A41.52	Sepsa, ki jo povzroča bakterija Pseudomonas	1	0	0,4
A41.8	Druge vrste opredeljena sepsa	1	0	0,8
	Ostale	0	5	5,2
	Skupaj	5	8	11
HEPATITISI				
B18.2	Kronični virusni hepatitis C	1	0	0,4
	Ostale	0	0	0,2
	Skupaj	1	0	0,6
OKUŽBE KOŽE				
A46	Erizipel (šen)	9	18	22,2
	Ostale	0	8	46,8
	Skupaj	9	26	69
DRUGA OBOLENJE				
B01.9	Varičela brez komplikacij	10	49	50
B02.3	Vnetje očesa zaradi zostra	1	1	0,2
B02.9	Zoster brez zapleta	9	19	26
	Ostale	0	7	3,2
	Skupaj	20	76	79,4
ZOONOZE, ENCAFALITISI IN MENINGITISI				
	Skupaj	0	1	1,6
	SKUPAJ	3848	235	502,8
	MORBIDITETA/10000	336,4	20,5	43,6

Tabela 3: Gibanje ostalih nalezljivih bolezní v Pomurju od 2015 do 2019.

GIBANJE OSTALIH NALEZLJIVIH BOLEZNI V POMURJU OD 2015 DO 2019			
ŠIFRANT DIAGNOZ	OBOLENJE	NOVEMBER 2019	NOVEMBER 2015-2019
OSTALE ČREVESNE NB			
A02.1	Salmonelna sepsa	0	0,4
A04.0	Infekcija, ki jo povzročá enteropatogena Escherichia coli	0	0,2
A04.5	Enteritis, ki ga povzročá kampilobakter	3	7
A04.9	Črevesna bakterijska infekcija, neopredeljena	0	0,2
A05.9	Bakterijska zastrupitev s hrano, neopredeljena	0	0,6
A08.4	Črevesna virusna infekcija, neopredeljena	0	12,6
A08.5	Druge opredeljene črevesne infekcije	0	0,4
A09.0	Drugi gastroenteritis ali kolitis infekcijske etiologije	0	124,8
A09.9	Gastroenteritis ali kolitis, vzrok neopredeljen	0	7,2
B68.9	Tenioza, neopredeljena	0	0,2
B80	Enterobioza	1	20
	Skupaj	4	173,6
OSTALE RESPIRATORNE NB			
A48.1	Legioneloza (legionarska bolezen)	0	0,2
B27.9	Infekcijska mononukleoza, neopredeljena	4	2,4
J02.0	Streptokokni faringitis	2	3,4
J03.0	Streptokokni tonzilitis	47	83
	Skupaj	53	89
OSTALE VEKTORSKE IN PORAJAJOČE NB			
A98.5	Hemoragična vročica z renalnim sindromom	2	0,4
OSTALE SEPSE			
A40.0	Sepsa, ki jo povzročá streptokok skupine A	1	0,2
A40.1	Sepsa, ki jo povzročá streptokok skupine B	0	0,2
A40.8	Druge vrste streptokokna sepsa	0	1
A41.0	Sepsa, ki jo povzročá Staphylococcus aureus	1	1,4
A41.1	Sepsa zaradi kakega drugega opredeljenega stafilokoka	1	0,4
A41.4	Sepsa, ki jo povzročájo anaerobi	1	0,2
A41.50	Sepsa, ki jo povzročájo neopredeljeni gramnegativni mikroorganizmi	0	0,2
A41.58	Sepsa, ki jo povzročájo drugi gramnegativni mikroorganizmi	1	1
A41.9	Sepsa, neopredeljena	0	0,6
	Skupaj	5	5,2
OSTALI HEPATITISI			
B16.1	Akutni hepatitis B z agensom delta (istočasna infekcija) brez jetrne kome	0	0,2
OSTALE OKUŽBE KOŽE			
B35.0	Tinea barbae in tinea capitis	0	3
B35.1	Tinea unguium	0	13
B35.2	Tinea manuum	0	3,8
B35.3	Tinea pedis	1	4,2
B35.4	Tinea corporis	1	1,8
B35.8	Druge dermatofitoze	0	1
B35.9	Dermatofitoza, neopredeljena	0	15,2
B86	Skabies	6	4,8
	Skupaj	8	46,8
OSTALA DRUGA OBOLENJA			
A37.0	Oslovski kašelj, ki ga povzročá Bordetella pertussis	1	0,8
A37.9	Oslovski kašelj, neopredeljen	3	0,6
A41.3	Sepsa, ki jo povzročá Haemophilus influenzae	0	0,2
B01.0	Varičelni meningitis	0	0,2
B02.2	Zoster s prizadetostjo drugih delov živčnega sistema	1	0,2
B02.7	Diseminirani zoster	1	0,4
B02.8	Zoster z drugimi zapleti	1	0,2
B95.3	Streptococcus pneumoniae kot vzrok bolezní, uvrščenih drugje	0	0,2
Z22.3	Nosilec drugih opredeljenih bakterijskih bolezní	0	0,2
Z22.51	Nosilec virusa hepatitisa B	0	0,2
	Skupaj	7	3,2
ZOOZOZE, ENCEFALITISI IN MENINGITISI			
A27.8	Druge oblike leptospiroze	0	0,2
A27.9	Leptospiroza, neopredeljena	0	0,4
A87.0	Enterovirusni meningitis	1	0,2
A87.9	Virusni meningitis, neopredeljen	0	0,4
B58.9	Toksoplazmoza, neopredeljena	0	0,2
	Skupaj	1	1,4
	SKUPAJ	80	319,8
	MORBIDITETA/10000	7,0	27,7

EPIDEMIOLOŠKE NOVICE

- Če ste se testirali na novi koronavirus (Sars-Cov-2), lahko svoj izvid preverite preko portala **zVEM**. Za dostop potrebujete kvalificirano digitalno potrdilo. Portal **zVEM** ponuja varen dostop do vseh storitev eZdravja (eRecept, eNaročanje, Centralni register podatkov o pacientu). Poleg izvidov testiranja na novi koronavirus si na portalu lahko ogledate tudi izvide morebitnih drugih opravljenih pregledov in preiskav, ki so jih izvajalci zdravstvene dejavnosti posredovali v Centralni register podatkov o pacientu.

- Pri virusnih obolenjih, kot sta na primer gripa in prehlad, pa tudi nova koronavirusna bolezen, se moramo za uspešno in čim krajše prebolevanje zanesti na svoj imunski sistem. Eden izmed izjemno pomembnih dejavnikov je prehrana. Vzemi si čas za pripravo pestrih obrokov, ki naj bodo polni zelenjave, polnozrnatih žitaric, stročnic, oreškov in sadja. Ne pozabimo na dovolj tekočine (vode) in spanja. Vsakodnevno si privoščimo gibanje na svežem zraku in izkoristimo sončne dneve, ti nam bodo pomagali ohraniti pozitivno naravnano odnos do sveta.
- Poskrbimo za dobro počutje v času epidemije Covid-19 tako da; vzdržujemo stike z družino, s prijatelji in sodelavci, bodimo telesno aktivni, vzpostavimo/ohranimo dnevno rutino, posegajmo po zdravi in uravnoteženi prehrani, poskrbimo za zadostno količino spanja, vzemimo si čas za sprostitev, postanimo solidarni in pomagajmo drugim, obrnimo se po strokovno pomoč, če je stiska prehuda - <https://www.nijz.si/sl/poskrbimo-za-svoje-dobro-pocutje>
- Opustitev kajenja, ki je koristna za zdravje v katerem koli starostnem obdobju, ima še večji pomen v času novega koronavirusa. Svetujemo čim prejšnjo opustitev kajenja in uporabe drugih tobačnih izdelkov. Za pomoč pri opuščanju kajenja so na voljo različni viri pomoči: <https://www.nijz.si/sl/razmislite-o-opustitvi-rabe-tobacnih-in-povezanih-izdelkov-v-casu-epidemije-covid-19>

- Slovenija se je **17. novembra 2020** priključila globalni akciji Svetovne zdravstvene organizacije k zmanjšanju incidence raka materničnega vratu. V Sloveniji raka materničnega vratu od leta 2003 učinkovito preprečujemo v okviru organiziranega državnega presejalnega programa ZORA. Z organiziranimi presejalnimi programi odkrivamo ter učinkovito zdravimo predrakave spremembe in bolezni odkrijemo v zgodnji fazi. Eden najbolj učinkovitih ukrepov za preprečevanje okužb s HPV in njenih posledic je cepljenje proti HPV.
- Protimikrobna odpornost je problem svetovne razsežnosti, saj ogroža učinkovito preprečevanje in zdravljenje vedno večjega števila okužb. Posledica tega je povečano število dolgotrajnih bolezni, invalidnosti in smrti. Do pojava protimikrobne odpornosti pride zaradi zlorabe in prekomerne uporabe antibiotikov, pa tudi zaradi slabega preprečevanja in nadzorovanja okužb. Gre za prilagoditev mikroorganizmov na okolje. Nujen je pristop Eno zdravje – saj zdravja ljudi, živali in okolja ni mogoče ločiti. Brez antibiotikov ne bomo mogli zdraviti preprostih okužb. Zato preudarno uporabljajmo antibiotike in ohranimo njihovo učinkovitost – **18. november, evropski dan antibiotikov**.

